

Boris Petrović

10.03.2025. 13:57

Pogledano: 67 puta

Ekološki zaštitnik (Priroda i društvo)

Učenici kroz aktivnost posmatranja prirode uče o zaštiti okoline, analizirajući pozitivne i negativne aspekte. Razvijaju ekološku svijest, prepoznaju štetne prakse i preduzimaju akcije za očuvanje prirode, postajući „Ekološki zaštitnici“.

Tags

Igra i rad

Praktični radovi

Aktivnosti sa učenicima

3. razred - Razredna nastava

ekologija

Organizacijski oblik nastave

3. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Aktivnosti sa porodicom

Trajanje

90 minuta

Oblasti

Područje prirodnih nauka - Moja okolina / Upoznavanje životne sredine

Predmet

Priroda i društvo

Ključne kompetencije

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Ciljevi učenja su da učenici nabroje načine zaštite od zagađenja vode, vazduha i zemljišta; Identifikuju problem očuvanja šuma; Predlože načine očuvanja šuma; Objasne pojam ravnoteže u prirodi.

Detaljan opis realizacije

Učitelj izvodi učenike u školsko dvorište kako bi započeli nastavnu aktivnost kroz direktno posmatranje prirode. Učenici pažljivo razgledaju okruženje i samostalno u svoje sveske zapisuju pozitivne i negativne ekološke pojave koje primijete. Posmatraju stabla, cvijeće, ptice, travu i druge prirodne elemente, ali i stanje školskog dvorišta – prisustvo smeća, eventualne oštećene biljke, način na koji se koristi prostor i druge ekološke aspekte.

Nakon što završe bilježenje, učenici se vraćaju u učionicu gdje zajedno s učiteljem analiziraju svoje zapise. Svaki učenik iznosi svoja zapažanja, a učitelj ih usmjerava pitanjima poput: „Šta ste primijetili kao najveći problem?“, „Koji su dobri primjeri ekološke svijesti u našem okruženju?“, „Šta možemo uraditi da smanjimo negativne posljedice po prirodu?“. Razgovor vodi ka dubljem razumijevanju odnosa između čovjeka i prirode.

Učitelj zatim prikazuje PowerPoint prezentaciju, u kojoj učenici detaljno upoznaju načine zaštite vode, vazduha i zemljišta, problem očuvanja šuma i načine njihove zaštite, kao i pojam ravnoteže u prirodi. Kroz interaktivnu diskusiju, povezuju gradivo sa svojim zapisima iz školskog dvorišta. Učitelj ih podstiče na razmišljanje o konkretnim rješenjima za probleme koje su sami identifikovali.

Nakon prezentacije, učenici se vraćaju na svoje zapise i ponovo ih pregledaju. Učitelj ih poziva da naprave reviziju svog spiska, pri čemu razmišljaju o mogućim rješenjima za smanjenje broja negativnih pojava. Diskutuju o tome koje konkretne korake mogu preduzeti da bi poboljšali stanje u svom okruženju – kako u školi, tako i kod kuće.

Sljedeći zadatak je rad u sveskama, gdje učenici zapisuju osnovne pojmove o zaštiti prirode i očuvanju životne sredine. Kroz pisanje i razradu ključnih pojmova, dodatno učvršćuju naučeno gradivo.

Učitelj zatim predstavlja aktivnost za samostalni rad. Učenici se upoznaju sa pojmom „Ekološki zaštitnik“ i saznaju da mogu postati nosioci bedža „Ekološki zaštitnik“. Da bi ga zaslužili, potrebno je da kod kuće naprave neko dobro ekološko djelo, snime ga u obliku video-snimka ili fotografije i dostave učitelju putem e-maila, uz pomoć roditelja. Učitelj im daje ideje – mogu da snime film u kojem će prikazati situaciju prije i poslije njihove intervencije, naprave fotografije akcije čišćenja, posade biljku ili na drugi način doprinesu zaštiti prirode.

Pored toga, učenici će potpisati Povelju zaštitnika prirode, važan dokument koji simbolizuje njihovu odgovornost i brigu za okolinu. Učitelj naglašava značaj ove povelje i ističe da se učenici moraju potruditi kako bi postali njeni potpisnici.

U narednim danima, učitelj zaprima materijale od učenika i čuva ih na računaru. U dogovorenom terminu, učenici zajednički pregledaju prikupljene snimke i fotografije, komentarišu ih i vode

raspravu o rezultatima svojih ekoloških intervencija. Zajedno analiziraju situaciju prije i poslije njihovog djelovanja, opisuju proces i diskutuju o tome šta su uradili i kakve su promjene postigli.

Učitelj je u međuvremenu pripremio Povelju zaštitnika prirode i bedževe. Svaki učenik koji je ispunio zadatak svečano dobija svoj bedž i potpisuje povelju. Svi zajedno čitaju povelju, a učitelj proglašava razred zaštitnikom prirode. Učenici su ponosni na svoj doprinos i osjećaju odgovornost za dalje ekološke aktivnosti.

Kako bi dodatno proširili ekološku svijest u školi, učenici kreiraju flajere, izrađuju fotografije i predstavljaju svoj projekat ostalim učenicima i nastavnicima. Na taj način postaju najveći ekološki zaštitnici u školi, podstičući i druge da se pridruže njihovoj misiji očuvanja životne sredine.

Potrebni resursi

Sveske i olovke, tabla ili plakatni papir, PowerPoint prezentacija, fotografije i video-materijal, Povelja zaštitnika prirode, bedževi „Ekološki zaštitnik“, flajeri i promotivni materijal, računar sa pristupom e-mailu, kamera ili mobilni telefon, školsko dvorište i okolina škole.

Praćenje i procjenjivanje

Učitelj prati kako učenici samostalno bilježe pozitivne i negativne aspekte ekološkog stanja u školskom dvorištu.

Analizira njihovu sposobnost prepoznavanja ekoloških problema i procjenjuje njihovu tačnost i preciznost u zapisima.

Kroz razgovor u učionici, učitelj procjenjuje koliko su učenici razumjeli ekološke probleme i koliko su sposobni da ih verbalno izraze.

Prati angažovanost učenika u diskusiji, sposobnost argumentovanja i povezivanja teorijskih znanja sa praktičnim opažanjima.

Rad na reviziji ekoloških zapisa

Učitelj prati kako učenici revidiraju svoje spiskove i prepoznaju moguće načine za poboljšanje ekološkog stanja.

Evaluiira njihovu kreativnost i sposobnost pronalaženja rješenja.

Analizira kako učenici zapisuju osnovne pojmove i koliko jasno i precizno izražavaju svoja znanja o zaštiti životne sredine.

Učitelj procjenjuje dostavljene fotografije i video-materijale, analizirajući napor koji su učenici uložili u svoje ekološke akcije.

Prati originalnost i kvalitet ekoloških aktivnosti, kao i sposobnost učenika da dokumentuju svoj rad.

Učitelj procjenjuje uspješnost učenika na osnovu njihovih praktičnih aktivnosti, angažmana i učešća u diskusijama.

Na osnovu njihovog truda i ostvarenih rezultata, učenici dobijaju bedževe i potpisuju Povelju zaštitnika prirode, što predstavlja završnu potvrdu njihovog uspjeha.

Učitelj sa učenicima razgovara o njihovim iskustvima, izazovima i naučenim lekcijama.

Učenici se podstiču na samoprocjenu – šta su dobro uradili, šta bi mogli poboljšati i kako će dalje doprinositi zaštiti prirode.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Napraviti zajednički projekat i postaviti ga na sajt škole.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

Prilikom realizacije ove teme, važno je povezati sadržaj sa svakodnevnim iskustvima učenika i učiniti ga praktičnim i zanimljivim. Aktivnosti treba organizovati tako da učenici sami istražuju, posmatraju i zaključuju o ekološkim problemima u svom okruženju. Postavljanjem otvorenih pitanja podstiče se njihovo kritičko razmišljanje i svijest o važnosti zaštite prirode.

Upotreba vizuelnih materijala, poput slika, video-snimaka i prezentacija, može značajno povećati angažovanost učenika i olakšati razumijevanje ekoloških pojmova. Praktične aktivnosti, kao što su sadnja biljaka, čišćenje školskog dvorišta ili izrada edukativnih plakata, dodatno ih motivišu i omogućavaju im da kroz konkretne primjere vide efekte svog rada.

Važno je omogućiti učenicima aktivno učešće i dati im priliku da sami zapisuju zapažanja i predlažu rješenja. Time razvijaju osjećaj odgovornosti i uče kako mogu doprinijeti očuvanju prirode. Saradnja sa roditeljima i zajednicom može dodatno ojačati njihov ekološki angažman, jer se ekološke navike najbolje usvajaju kroz zajednički rad i primjenu u svakodnevnom životu.

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda usmenog izlaganja

Metoda demonstracije

Digitalni alati

Ekološki projekat

Collections

Priprema za čas - Osnovna škola

Prosečna ocena

5